

A TURISTA EMLÉKPARK KIALAKÍTÁSÁNAK TÖRTÉNETE

1967-ben a Miskolci Helyiipari Természetbarát Egyesület tagjai a Bükk-hegységben, Közép-Garadnán a Hárskúti területen foglaltak egy forrást, amit 510 munkaóra ráfordítással és 12 000 Ft költséggel kiépítettek, melyet Helyiipari-forrás névre kereszteltek. A forrásavatásra október 8-án került sor. A Bükk hegység turistatérképének **1970-es VI.** javított kiadásán, az úgynevezett plakát térképen jelenik meg először a **Helyiipari-forrás**.

1971-ben az Egyesület a Szentléleki Turistaházban ünnepelte fennállásának 10 éves évfordulóját.

Ebből az alkalomból szervezték meg az **Országos Helyiipari Természetbarát Találkozót**.

Ekkor került sor a Miskolci Helyiipari Természetbarátok kulcsos házának átadására a Helyiipari-forrásnál. Ezután megjutalmazták azokat a természetjárókat, akik társadalmi munkájukkal segítettek a „kulcsos ház” építését.

A magyarországi turizmus alapítóinak, szervezőinek hivatott emléket állítani a **Turista Emlékpark**, mely az országban egyedülálló létesítmény.

A létesítés gondolatát egy görögországi turistaúton az ókori Olimpia közelében található emlékpark látványa adta, ahol az újkori olimpiai játékok kezdeményezőjének, Pierre Baron de Coubertinnek a szíve van eltemetve. Ferenczi Lajos ötlete alapján és vezetésével a helyiipari turisták alakították ki és építették fel a Turista Emlékparkot.

Az emlékpark kialakításának ötletét a tervezés és előkészítés követte **1983-ban**.

1984 05. 01-én megkezdődtek a munkálatok az elkészített tervek és költségvetés alapján. Társadalmi munkával útépítés, tereprendezés, kaszálás, emlékműalapok kiásása, betonozás, facseteték ültetése 23 092 Ft értékben, kőműves szakmunka, szobrász munka (2 db dombormű készítése), híd anyaga és építése, erdészeti faház vásárlása, a régi kulcsos ház felújítása 81 500 Ft értékben történt.

1984. szeptember 15-én avatták fel a **Turista Emlékparkot** hazánk természetjáró nagyjainak emlékére a Bükk-hegységben. Ekkor három emlékművet állítottak fel: Dr. Téry Ödönnek a turizmus atyjának, Kühne Adolfnak a bükki természetjárás szervezőjének, és neves nagyjainknak (18 személy) emlékére.

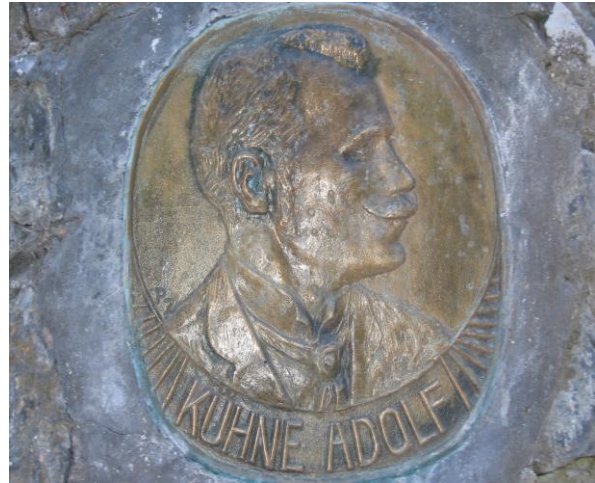
dr. Téry Ödön, (1856-1917) orvos, kir. közegészségügyi főfelügyelő, a magyar turistaság „atyamestere”.

1891-ben szervezte meg a Magyar Turista egyesületet, melynek hosszú éveken át egyik vezetője volt. 1889-től első szerkesztője a Turisták Lapjának.

Nevéhez fűződik a dobogókői- és a Magas-Tátrában lévő Téry turistaház létesítése. Több magas-tátrai csúcs megmászója.

Az MTSZ 1989-ben dr. Téry Ödön emlékérmét alapított. Azok kaphatják meg, akik kimagasló szervezési tevékenységet végeztek.

Kühne Adolf (1868-1912) biztosítóintézeti hivatalnok volt. Miskolcon a bükki turistaság, a szervezett természetjárás egyik alapítója. A Garadna – Szentléleki-völgy – Szentlélek – Örvény-kő közötti utat kegyeletből Kühne Adolf útnak nevezték el. 1982. 06. 06-án a Szentléleki-völgyben Kühne Adolf emléktáblát avattak fel, mely sajnos a vandalizmus miatt nem volt hosszú életű.

A domborművek Pléh Zoltán szobrászturista munkái.

NAGYJAINK

Frólich Dávid (1595-1648) tudós, a késmárki kollégium igazgatója.

dr. Déchy Mór (1851-1917) a Kaukázus kutatója.

Czárán Gyula (1847-1906) a bihari természetjárás atyja, Bihar grófja.

Kossa István (1904-1965) több társadalmi szövetség elnökségi tisztét töltötte be.

Király Albert (1883-1923) az első munkás turista egyesület alapítója.

dr. Lóczy Lajos (1849-1920) geológus, geográfus, a Balaton vidék tudósa.

Petrik Lajos (1851-1932) tanár, híres turista fotós, lelkes hegymászó.

Poprádvölgyi Döller Antal (1831-1912) őrnagy, a tátrai idegenforgalom megalapítója.

Hunfalvi János (1820-1888) a magyar tudományos földrajz megalapítója, hegymászó.

Báró Eötvös Lóránd dr. (1848-1919) világhírű tudós, egyetemi tanár, hegymászó.

dr. Thirring Gusztáv (1861-1941) a MTA alapító tagja, turista szakíró.

dr. Cholnoky Jenő (1870-1950) egyetemi tanár, az Országos Kék Túra szülőatyja.

dr. Pattantyús Ábrahám (1857-1932) orvos, turista, menedékházak építtetője.

dr. Jankovics Marcell (1847-1949) ügyvéd, író, kitűnő alpinista.

Kolacskovszky Lajos (1891-1954) Bükk-kutató, barlangász, megyei levéltáros.

Id. Buchholtz György (1643-1724) evangélikus lelkész, Tátra kutató, hegymászó.

Ifj. Buchholtz György (1688-1737) fizikus, természettudós, Tátra kutató.

Stromfeld Aurél (1878-1927) a munkásturizmus kiszélesítésében sikereket ért el.

A Turista emlékpark átadásáról és átvételéről 1984. szeptember hó 20-án készült jegyzőkönyvből olvashatjuk:

Az egyesület tagsága társadalmi munkában, 2356 munkaóraban elvégezte az alábbi munkákat:

Épített 3 db emlékművet. Épített továbbá egy 90 méter hosszú szórt útalapú feljáró utat és egy patakhidat. Rendezte a területet (kb. 1 hektár), lekaszálta, gaztalanította. A már meglévő forrás építményt felújította. Vásárolt az Erdészettől egy 3x5 m-es faházat területvédelmi célra. Épített a feljáró út mentén a sziklafalba egy jelmondatos táblát, továbbá az emlékpark bejáratánál oszlopra helyezett jelzőtáblát helyezett el.

Fenti munkálatok elvégzésével az egyesület az emlékpark építésére vonatkozó vállalását teljesítette.

1986. szeptember 14-én ismét avatási ünnepségre került sor, miután két új emlékművel gazdagodott az Emlékpark.

Dr. Hanák Kolos (1851-1923) ügyvéd, táblabíró. A Mátra Egylet, eredetileg a Magyarországi Kárpát Egyesület Mátra Osztályának megalapítója (1887. 05. 15.). A Mátra egyik feltárója, az első Mátra útikalauzok szerkesztője.

Dr. Zsigmondy Emil (1861-1885) orvos, az Alpok kutatója, világhírű hegymászó.

Több mint száz, 3000 méternél magasabb csúcsot mászott meg. Egyik úttörője volt a vezető nélküli hegymászásnak.

Nevét viseli az osztrák Alpokban Ottó öccsével az 1879. 06. 23-án elsőként megmászott csúcs (Zsigmondy kopf).

A Dolomitokban menedékházat neveztek el róla. A francia Alpokban a párkány, ahonnét lezuhant és meghalt, azóta viseli nevét.

1992. szeptember 20-án a Turista Emlékparkban egy **emlékoszlop** került **felavatásra**, a Miskolci Atlétikai Kör Turista Osztálya 1892. évi megalakulásának centenáriuma alkalmából. Az emlékoszlopot székely terv alapján Kiss Pál fafaragó készítette.

1998. július 11-én felavatták Ferenczi Lajos, az MHTÉ titkárának **emlékművét** a Turista Emlékparkban, melyet az MHTÉ túratársak Zabari László vezetésével 8 munkatúrán építettek fel.

1998. 07. 11-től a Helyiipari-forrás melletti terület a Ferenczi-pihenő nevet kapta.

1999-ben az MHTÉ turistái a megyei évadnyitó túrán első alkalommal **koszorúzták meg Ferenczi Lajos emlékművét.**

A koszorúzást minden évadnyitón megismétlik.

1999. 09. 15-én ismét bővült az Emlékpark, a Diósgyőri Természetbarát Sport Klub felépítette Lendeczky László emlékművét.

Lendeczky László (1913-1991) több évtizeden át a DVTK Természetjáró Szakosztály vezetője, a B.-A.-Z. Megyei Természetbarát Szakszövetség elnöke volt.

Emlékét a Lendeczky-út és a Lendeczky-pihenő is őrzi.

A Turista Emlékpark felújítását a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Kulturális Mecénás Pályázata támogatta.